

در سعادته یکی پوسته خانه قارشوسنده
 دائرة مخصوصه در
 محل اراره:

مشرط القيم

انظار:

مسلكمزه مواتق آثار جديده مع المنونيه قبول اولنور
 درج ايديلمين آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، ادبيات، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

مؤسسلری: ابوالعلا زين العابدين - ح. اشرف اديب

تاريخ تأسيسی:

۱۱ تموز ۳۲۴

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

تيريله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوی
 ۲۰ غروش فضله آلنير.

در سعادته پوسته ايله كوندريليرسه ولايات بدلی اخذ اولنور.

سنه لکی	القی ایاهی	در سعادته
۳۵	۶۵	ولاياتده
۵۰	۹۰	ممالك اجنبیه ده
۵۰	۹۰	غروشدر.

ترنجی سنه

۳۲۶ ذی الحجه ۱۸ بازار ایرتسی ۲۹ کانون اول ۳۲۴

عدد: ۲۰

و قلاً خدمت جهتيله اقوام تركيه يك چوق ملتاردن زياده مفاخر بولوب او مفاخر ايله مفخر اوله بيلير .

زمین جهتيله واسع ديدك . زيرا بوكون جغرافياي اتنوگرافي بزه كوستر كه روى ارضك، درت دكلسده ، بشده برىسى نفوذ تركى داخلنه كيرميشدر . بر كه چينك شمالى تماميله تركدر : مغولستان ، تركستان ، تبيت قسمى هپ تركدرلر . آسياي وسطى معلومكز . ذاتاً جغرافياجه اسمى تركستان ، سيبيريا ، وانا واديسى ، تكميل آسياي شرقى يعنى هندستانك نصف شماليسى ايله افغانستان ، بلوچستان و شمال جهتندن ايران هپ تركدر . حالبوكه تركك نفوذى بحر بالطقه قدر كيتش . فينوالر تركدر . لسان جهتيله يالكزكلا دكل ، تركيات لسانيه جهتيله ده تركه منسوبدر . مجارلرده كذا بويله در . مصر ، طرابلس غرب ، تاحدود فاسه قدر آفريقاي شمالى هپ ترككلك دائره استيلاسى ايچنه كيرمش يرلدر . بناء عليه روى ارضنده بو قدر واسع بر قطعيه منتشر اولمش تركدن باشقه هچ بر قوم بو قدر .

زمان جهتيله ده هر ملتدن اسكى اولمق ادعاسنده بولونغه تركرك حقي واردر . زيرا تاريخك بزه اك اسكى ملتاردن اولمق اوزره خبر ويرديكى ملتير ، كلدانيلر ، هندیلر ، چينيلردر . بونلرك رواياتي جمع اولنورسه ترككلك ، ترك جنسك بونلرك كافه سنه تقدیمی ظاهر اولور . علم تاريخده برشى واردر . افنديلرم ، اقوام و مللك بر برينه مناسبتى تعيين ايچون بر اصول واردر . بواصول اولاً « فيلولوژى » ، يعنى « علم مقابلله السنه » دنيلن علم نقطه نظرندن هانكى لسان ديكرهانكى لساندن مشتق اولديغنى تحري اتمك اصوليدر . باقشاركه بولسان اولساندن ، اوده ديكر شو لساندن مشتق اوله اوله لسانلرك موردى شرقه طوغرو يورييور . يعنى مركز اشتقاق اورالرى اولديغنى تحقق ايدييور .

كذلك هر ملتك كيمكلرنده ، سيالرنده ، طبيعتلرنده اجراي تدقيقات ايديلر يعنى اتنولوژى فنى نقطه نظر اتخاذايلىلر شوملت شوملتدن ، اوده ديكر شو ملتدن ... الخ ... شعب اتمش اولديغنى كورمشار . ايسته بويله بر طاقم تحرياته قويليورلر . بوده طبق لسان كى انسال وانساب ملل و نخلك بو طرفلردن شرقه طوغرو كيتديكى كوسترييور . اشبوتدقيقات فيلولوژيه و اتنولوژيه هندستان وچين و ژاپونيا طرفلردن تطبيق اينجه انلرك دخي شمال و غرب طرفلردن منتشر اولمش بولندقلرى تحقيق ايدييور . ملتلك توارث ايلدكلى روايات قديمه سنكده شهادتلييله ثابت اوليوركه بونلرك محل انتشارلرى همالايا طاغلر در . باخصوص آلتاي طاغى كه ينه همالايا جله سندن ديك در .

مابعدى وار

۱۳۰۶-۱۳۰۷

مواعظ

مقرى : مناسترى اسماعيل حقى
محررى : سيروزل ح . اشرف اديب

درس : ۵۱ — ۲۶ ايلول ۳۲۴

فرانسه وانكلتره فى الواقع آوستريا ايله رقابت ايده من . چونكه او دائماً چوروك مال صانار . اشتاين ، اوروزدى باق ، تيرينغ ... هپ اوقيلدن . هله بايرام اوستى هپسى بشر يوز بيك ليرا آليش و پریش

اقتدارى دخي سلب ايتديلر . يكرى سنه در بكقوز جوارنده كى طاغلره ، چفتلكمه چكيله رك امراز حيات ايتدم . چونكه باشقه درلو جاى سلامت بوله ماز ايدم . اوراده بيله اوچ آي كچمز بر استمزاج ، بر استجواب ، يعنى اوزر مزده بر يوك بولونديغنى اخطار ، او يوكك آلتدن قورتولمق مقصديله اختيار اوله جق ذره قدر بر حركتك نه كى نجايى مستلزم اوله جغنى افهام ايچون صاعقه بلا شكلنده بر صدميه دوچار اولوردم . بو حالده جهانه قرشى كوز يومق ، بو حالده هچ بر شى ايشتمه مك لازم كليردى . بو حالده هچ بر شى سويله مك لازم كليردى . اويجه كيدوب كلدكجه واپورلرده اويومنى اعتياد ايدنيشيدم . احببامك « كچه اويومايورميسك ؟ » يولو سؤالرينه برسكوت مظلومانده باشقه بر جواب بوله ميوردم . چونكه اويانيق بولمق حقندن محروم ايدم . دكل كه بويله يوزلرجه اولاد وطنك قارشوسندن بولنه بيلك . كورمه مك ، ايشتمه مك ، سويله مك تاثيراتى طبيعتزده اويله بر حكم كوسترمشيدى كه « صم ، بكم ، عمى ... فهم لا يعقلون » سرينه عادتاً مظهر اولمشدق . ذاتاً سوز سويلكده كى اقتدار سز لغمله برابر اون بش ، يكرى سنه ده بو عزله محكوم قالدقن صوكرا ملكتمزك اك كزیده اولادى قارشوسنده سوز سويله بيله نك نه قدر بر امر دشوار اولديغنى بيانه حاجت يوقدر . بناء عليه عفويكزى استرحام ايدرم .

روس مسلمانلريله مناسبتى ايچيه قديم در . هر سنه روسيه دن كلن حجاج كرام ايجريسنده كرك علان ، كرك اغنيادن بر چوق ذوات استانبوله كليرلر . سايه كزده ، سايه ملتده يك چوق قصورله برابر قاره لامش اولديغى اوراق پریشان نصليه نظر رغبتله كورولديكندن انلرى يازانى دخي كورمه كليرلر . كندى تجديد معارفلى امرنده بعض افكار تعاطيسنه كليرلر . بعض سياسياته دائر دخي سوز اولوردى . بعضاً استانبوله اكمال تحصيل ايديلر كندى ملكتلىينه كيدوب وطنلى اولادينه نشر علوم خدمتنده بولنلرى ايچون لازم كلن وصايله بوانوردم . حاصلى الدن كاديكى درجه خدمت ايدرم يعنى بخى دعوت ايدن روسيه لى طلبه ايله معارفم بواقشام پيدا اولما مشدر .

بواقشام بحث اتمك ايچون دعوت ايدلديكم مسئله غايت واسع بر مسئله در ، زمين جهتيله ده ، زمان جهتيله ده . زيرا ملت معظمه تركيه نك احوالنه دائر برقچ سوز سويله مك آرزو ايدلدى . معلوم عايكز هر كس هر ملت كندينه بر طاقم مفاخر آزار . كييسى قدم جهتيله افتخار آزار ، كييسى بيوكلك ، كتله نك بيوكلكى جهتيله افتخار آزار ، كييسى جمماً ، جمماً بيوكلكدن قطع نظر معارف بشريده ، مدنيت انسانيه خدمتله افتخار آزار . « كل حزب بما لديهم فرحون . » بو ، طبيعى برشى در . شمديده قدر بز اقوام تركيه بورالره يك التفات اتمه مشدك . بونك اسبابى بز ترقى ، مدنيتى ، معارفى كندى دائره خصوصيه مزده آرامش . آباء واجداد وطنى اونو تمشز . فقط بوندن صوكرا آرايه جغز ، زيرا كرك قديمى جهتيله ، كرك روى ارضنده منتشر اولديغى ممالكك وسعتى جهتيله ، كرك كندى حياتيله و كرك ملت معظمه اسلاميه ، دين مبن اجدىده سيفاً

ایدیور . مغازه لرینه اوغرامازسهك حاللری یاندر . آوستریانك كوزی نه بوسنه ده در ، نه هر سكه . اونلرك دوشونجه لری انجق تجارتدر . اونك ایچون بزده جان طیارینه باصلم !

الحاقه چالیشدی بوسنه ، هر سكه حقنه ایجاب سیاسی نه ایسه دولته یاپیله جق . او مسئله دولته عائد برشی . فقط شیدیدن ملتک یاپیله جق بومعامله بوقی ، اونلرك یورکنه ایشلر . بلکه ده اضمحلالی موجب اولور . بونده ثبات ایدیه یلیرسهك ، متانت کوستره یلیرسهك آوستریایی امانه دوشوره جکز . چونکه تجارتی رخنه دار اولنجه او اهالی آت اوست اوله جق ، حکومتی تخطئه ایدیهك . ایشته او وقت آوستریا ایاقلرینی صالار . الله بیو کدر . بعضاً قویوسنی انسانه کندی الیه قازدیرر . بوده بویله اولور انشاء الله . فقط ثبات ایدیهك . قطعاً آوستریا مالی آلمایهك . اونك مالسه قارش غایت صیق وشدتلی برپویقوناز یاپهك .

— بایه جغزی ؟

— انشاء الله !

— عهد ایتدی می ؟

— عهد اولسون !... [۱]

اوروزدی باق برفرانسز پایراخی چکمش . اولورکه مدیر کندی فرانسزد . فرانسه تبعه سندندر . اما آلدانماک . مال ینه آوستریا مالی در . اشتاین ، تیرنخ ، اوروزدی باق ، مایر ... هپسنگ ماللری سپوروتیدن اعمال ایدلشدر . اولادلریز ایچون صانون آلهرق کوردک . هپ تجربه ایتدک . نه قاش اولدقلرینی آکلادق . — اما بو اولوری ؟

پك اعلا اولور . دینز اولیه امر ایدیور . بیلیرسك : وقیله خرسیتیانلر مسلمانلره اكك صاعمازلردی . کمی صاعمازلردی ، کیلرده قابودانلق ایدنلری اولدورورلردی . رهابین کندی نفوذلرینی یوروتك ایچون مسلمانلره نلر یاپامشدر . کوندن کونه ترقیات کورلدکجه پاپاسلر غایت قورقدیلر . اسلامیتک ترقیاتی اوکنه طورولمایه جغنی تماماً آکلادیلر . اسلامیت اونلره عظیم برضربه اولدی . یورکلرینه ایشلدی . اسلامیتک احکام احرارانه سی بتون نفوذلرینی محو ایتدی . اهل اسلامه تضییقات اجرا ایدرلردی . باشقه درلو سد چکمیورلردی . اهالی تضییقه قالیشدیلر . کندی دینلرینی اوپولد ، محافظه چالیشدیلر . حتی اهل اسلامه قارش ایتدیکنز عینلریکنزی رجال روحانیه تصدیق ایتزسه هپ حکمی یوقدر . ا . دیدیلر .

کیت کیده آوروپایه مدنیت کلدی . هله دور مشروطیتده نظرلری باشقه اولدی . نه ایدی او اسکی مظلم . محاربه زمانده صولری

[۱] بیش الی بیك جماعت مسلمان ايله وقوعبولان بو عهد وپیمان پك دهشتلیدی . حضرت ، پر آتش حدت . اهالی هیجان عظیم ایچنده . او ، اونوتولماز برکوند . آلتی ، یدی بیك متأثر قلبدن یوکسه ان « عهد اولسون » نداسی ایاصوفیه قبه لرینی تترتدی . حضرتك اولسان آتشزبان ، اوطلاقت خارقه نماسی اهالی بی اولیه برحاله کتیرمشدی که هرکس برر غضنفر حیت کسایش ، ابدیاً عمرنده آوستریا مالی آلامغه عینیه حاضر ایدی . بونظنك ، بونطق دیننك استانبولده عظیم تأثیری کورولدی . بوندن صوکر ا بویقوناز بتون شدتیه حکمران اولغه باشلادی . نهایت حضرت خطیب محترمک دیدکاری هپ اولدی . مطالعات سیاسی دینه رنده کی اصابت تمامیه تظاهر ایتدی . وار اولسون بویله حقایق آشنا خطبای کرام ! پایدار اولسون بویله سیاست شناس علمای فغام !... « اشرف ادیب »

زهرلهك اك كوچك جنایتلری ایدی . پاپاسلر بوکا مساعده ایتشدی . وندیکیلر برمحاربه ده اونیده یاپدی . بحرالری زهرلدیلر . حالا بیطرف تاریخلر وندیکیلاری تعیب ایدرلر . اسلامده بویله وحشیانه معامله لر هپ کورولدی . صوکر آلات حربیه صاعماذیلر . برآره اق مسلمانلرك تجارتی توسع ایدرکی اولدی . « مسلمانلره تجارت اولمایه جق » دیدیلر . خلیل خالد بك طرفندن یازیلش (فصول متنوعه) ناسنده المه مطبوع برکتاب کچدی . اونده او قودم . برنجی جزئنده او قوده باق . خرسیتیانلرك اسکی زماندنبری بد معامله لرینی کور . مسلمانلر نه قدر ایصیق ایسترسه اودرجه برودت کوردیلر . نهایت حق اکلاشلش ، مسلمانلره شامل حقوق بین الملل یاعشیلر . معاهده لر عقد ایدلش . لکن ینه منفعتلرینی دوشونورلر . بزم باشلیجه استنادکاهمز جناب الله در . بوکون نائل اولدیفمز مشروطیتده محضا اللهك عنایتی ، احسانی در . ان شاء الله موفقیتمز پك پارلاق اوله جق . فقط هر زمان منانت کوسترهك . خفت افکاره دلالت ایدن شیلردن صاقنهك . شوزمانلرده باغیرمق ، چاغیرمق عبث شیلردر . ولوحسن نیتله اولسون ینه خفته دلالت ایدر . اما اولجه دیدیکم کی بونلر یاپمالی ، بومعامله لر اجرا اولنلی . دشمن مکربینه قایلمالی . بن سکا پاره ویرهیم ، سن طوپ آلهسك . بیایورز که او پاره یی دشمنز آیر ، نه یاپه جق ؟ البت سلاحده ویره جك ، عسکرینی بسلیه جك . بزم مانزله دشمنز بزی محو ایتسون . اونك یورکنی یاقلی که آکلسون . قرآن کریمده حقسز یره دشمنك ایدنلر حقنده [قل موتوا بغيظكم] بیورلمشدر . یعنی ای اعدای ملت ! سز غیظکنزله چاتالایکنز . چونکه حقوق خارجه چقدیکز . کندی امضا کزله یاپیلان بر معاهده یی بوزدیکز . ممالك اسلامیه یی یوتنق ایسترسکز دکل ؟ بزده سزه دوستاق ایتیز . ینه دشمنق دکل ، مالکزی آلمیز .

بوفکریده ایلك اول سالنیکیلر چیقاردی . دهها او وقت ویانه یه تلغرافلری یاغیرمشلر . بتون سپارشلری فسخ ایتشلر . بوتون جهان خلق بزم متانتزه بونکله . بوغرمزده کی ثبات ايله حکم ایدرلر . مادی ضرردن قور تولدیفمز کی معنویانمزده بونك بیوک حسن تأثیری اوله جغنی شه سزدر . الله تهالی جله هنك نظر بصیرتلی خرداد وفروان وبوتون اعدای خارجه وداخلیه یی مقهور وپریشان ایلله . . . آمین ثم آمین .

[واعلموا ان الله شديد العقاب] جله کز فتنه اسبابندن صاقینك ! و بیلک که اللهك قوللرینه لطف وکرمی اولدینی کی عاقابی ده شدیددر . دنیا ده عقوبت ویرر ، آخرنده ده . دنیا ده سیئاتك ثمره سی ، ثمره زهر آلودینی کوسترر . فنا یولی حرکتلرك نتیجه سی طاندرر . سلامت دارین استقامتله ، صداقتله ، محافظه دیانتله تأمین اولنور .

یوقاریدن بری سوبلدیکم شیلر ، هپ احکام شرعیه در . سیرکبری او قورسهك خرسیتیانلره آیش ویریشه دائر تفصیلات کورورسك . دار حربده کیلره یاپیله جق معاملاتی ده اوراده بولورسك . نادیده ، قیتدار کتب اسلامیه یی اورالر آشیرمق ، اسلاملری او معلوماتدن محروم ایتك نه بیوک دنائت اولدیفنی اکلارسك . هرشیئی عنعنیه سیله سوبلهك زائد کورولور ظن ایدهرم . آرتق بوقدرله اکتفا ایدهلر .

۵۱ نجی درسك صوکی — ۱۳ رمضان شریف